

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 6 października 2015 roku Sąd Rejonowy dla Łodzi-Śródmieścia w Łodzi w sprawie z powództwa Spółdzielni Mieszkaniowej (...) z siedzibą w Ł. przeciwko (...) spółce z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Ł. o zapłatę 4.375,27 zł, zasądził od pozwanej na rzecz powódki kwotę 3.377,89 zł wraz z ustawowymi odsetkami: od kwoty 992,63 zł od 21 października 2013 roku do dnia zapłaty; od kwoty 1.192,63 zł od 21 listopada 2013 roku do dnia zapłaty; od kwoty 1.192,63 zł od 21 grudnia 2013 roku do dnia zapłaty i oddalił powództwo w pozostałym zakresie; zasądził także od pozwanej na rzecz powódki kwotę 416,72 zł tytułem zwrotu kosztów procesu; nakazał wypłacić pozwanej z funduszu Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego dla Łodzi-Śródmieścia w Łodzi tytułem opłaty nienależnej kwotę 50 zł (wyrok k. 144, uzasadnienie k. 145-150).

Apelację od powyższego wyroku złożyła pozwana (...) spółce z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Ł. zaskarżając go w części i zarzucając

1. naruszenie prawa materialnego, a to art. 58 k.c. poprzez jego niezastosowanie w stosunku do umowy łączącej strony w związku z wejściem w życie art. 140 ustawy Prawo telekomunikacyjne z dnia 16 lipca 2004 roku, życie dniu 3 października 2004 roku oraz w późniejszym czasie art. 33 ust. 2 ustawy o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych z dnia 7 maja 2010 roku, obowiązującej od 17 lipca 2010 roku do dnia 16 grudnia 2012 roku, które regulowały odpłatność i nieodpłatność za korzystanie z nieruchomości przez operatorów telekomunikacyjnych (pozwanego);

2. naruszenie prawa procesowego, a to art. 233 k.p.c. poprzez dokonanie dowolnej a nie swobodnej oceny materiału dowodowego i uznanie, strony konsensualnie ustaliły łączący je stosunek najmu i przez to postanowienia w zakresie czynszu najmu są między nimi wiążące mimo, iż taki stosunek jest sprzeczny z obowiązującym prawem oraz poprzez uznanie, że pozwany nie mógł wypowiedzieć umowy bez zachowania terminów wypowiedzenia w sytuacji, gdy obowiązywanie art. 140 ustawy Prawo telekomunikacyjne oraz art. 33 ust. 2 ustawy o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych z dnia 7 maja 2010 roku spowodowały, iż w zakresie stosunku najmu łączącego strony doszło do powstania wady prawnej uzasadniającej wypowiedzenie umowy bez zachowania terminów wypowiedzenia.

Mając na uwadze powyższe zarzuty apelująca wniosła o zmianę skarżonego wyroku poprzez oddalenie powództwa całości, zasądzenie od powódki na rzecz pozwanej kosztów procesu w instancji odwoławczej według norm przepisanych i skorygowanie kosztów postępowania stosownie do ostatecznego wyniku sprawy (apelacja k. 158-161).

W odpowiedzi na apelację powódka wniosła o jej oddalenie w całości i zasądzenie od pozwanej zwrotu kosztów postępowania apelacyjnego, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych (odpowiedź na apelację k. 169-170).

Pismem procesowym z dnia 16 lutego 2016 roku pozwana wniosła o przeprowadzenie dowodu z dokumentów w postaci: umowy przeniesienia własności rzeczy ruchomej na zabezpieczenie, faktury VAT na usługi świadczone przez pozwaną na rzecz powoda na okoliczność korzystania z infrastruktury telekomunikacyjnej przez powodową spółdzielnię, faktury VAT na zakup licznika 1-FAZ energii elektrycznej, decyzji UOKIK nr (...) na okoliczność praktyk powódki w stosunku do pozwanej ograniczających konkurencję oraz o zwrócenie się przez Sąd do Urzędu Ochrony Konkurencji Konsumentów o przesłanie całości akt dotyczących było postępowanie w zakresie będącym przedmiotem niniejszego postępowania (k. 173-174).

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Przedmiotowa sprawa podlega rozpoznaniu w postępowaniu uproszczonym uregulowanym w art. 505¹k.p.c. - art. 505¹⁴ k.p.c.

W postępowaniu uproszczonym apelację można oprzeć na dwóch wskazanych w przepisie art. 505⁹ § 1¹ k.p.c. podstawach: naruszeniu prawa materialnego przez błędną jego wykładnię lub niewłaściwe zastosowanie oraz naruszeniu przepisów postępowania, jeżeli mogło ono mieć wpływ na wynik sprawy.

W świetle stanowiska Sądu Najwyższego apelacja w postępowaniu uproszczonym ma charakter apelacji ograniczonej (por. stanowisko Sądu Najwyższego zawarte w uchwale z dnia 31 stycznia 2008 roku, III CZP 49/07, OSNC 2008/6/55, mającej moc zasady prawnej). Oznacza to, że jej celem jest kontrola wyroku wydanego przez sąd pierwszej instancji (z punktu widzenia jego zgodności z materiałem procesowym pozostającym w dyspozycji sądu orzekającego) w granicach wyznaczonych przez treść zarzutów apelacji.

W postępowaniu uproszczonym jeżeli sąd drugiej instancji nie przeprowadził postępowania dowodowego, uzasadnienie wyroku powinno zawierać jedynie wyjaśnienie podstawy prawnej wyroku z przytoczeniem przepisów prawa

(art. 505¹³ § 2 k.p.c.).

Apelacja pozwanej nie jest zasadna i jako taka podlega oddaleniu.

Sąd Rejonowy w sposób prawidłowy i wyczerpujący przeprowadził postępowanie dowodowe oraz dokonał w zasadzie prawidłowych ustaleń faktycznych, które Sąd Okręgowy w pełni podziela i przyjmuje za własne.

Przechodząc do oceny zasadności podniesionych w apelacji zarzutów naruszenia całego art. 233 k.p.c., Sąd odwoławczy miał na względzie, że § 2 tego przepisu dotyczy sytuacji odmowy przedstawienia przez stronę dowodu, która w sprawie nie miała miejsca. Sąd Okręgowy odniósł zatem wskazany w apelacji zarzut naruszenia art. 233 k.p.c. do § 1 tego przepisu zgodnie, z którym sąd ocenia wiarygodność i moc dowodów według własnego przekonania, na podstawie wszechstronnego rozważenia zebranego materiału.

Stosując zasadę swobodnej oceny dowodów według własnego przekonania, sąd obowiązany jest przestrzegać zasad logicznego rozumowania, a więc może z zebranego materiału dowodowego wyciągnąć wnioski tylko logicznie uzasadnione. Sąd może dać wiarę tym lub innym świadkom, czyli swobodnie oceniać ich zeznania, nie może jednak na tle tych zeznań budować wniosków, które z nich nie wynikają. Przy ocenie dowodów, tj. ich wiarygodności i mocy, istotną rolę odgrywają zasady doświadczenia życiowego.

W rozpoznawanej sprawie brak jest podstaw do przyjęcia, że rozstrzygnięcie Sądu I instancji jest sprzeczne z tymi okolicznościami, które zostały ustalone w toku postępowania. Nie można zarzucić temu Sądowi, iż wyprowadził logicznie błędne wnioski z ustalonych przez siebie okoliczności, czy też przyjął fakty za ustalone bez dostatecznej podstawy (fakty, które nie zostały potwierdzone materiałem), bądź przeciwnie - uznał za nieudowodnione pewne fakty mimo istnienia ku temu dostatecznej podstawy w zebranych materiale.

Podkreślić należy, że apelujący formułując zarzut naruszenia zasady swobodnej oceny dowodów zmierzał do zakwestionowania prawidłowości oceny Sądu Rejonowego wykładni postanowień zawartej pomiędzy stronami procesu umowy jako wiążących, pomimo wejścia w życie w czasie związania tą umową regulacji początkowo art. 140 Prawa telekomunikacyjnego, a następnie art. 33 ust. 2 ustawy o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych. Tymczasem ocena czy w związku z zarzucaną przez pozwaną sprzecznością postanowień umowy ze wskazanymi przepisami umowa ta dotknięta była wadą prawną uzasadniającą wypowiedzenie umowy bez zachowania terminów wypowiedzenia, wiąże się ze stosowaniem prawa materialnego (oceną prawną) i nie może być kwestionowana w ramach zarzutów procesowych naruszenia art. 233 § 1 k.p.c.

Prawidłowo Sąd Rejonowy ustalił stan prawny regulujący sporną kwestię zasady dostępu do cudzej nieruchomości w celu wykonania infrastruktury telekomunikacyjnej przywołując wskazane w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku przepisy: obowiązujący po zawarciu umowy art. 140 ust. 1 ustawy z dnia 16 lipca 2004 roku Prawo telekomunikacyjne (Dz. U. Nr 171, poz. 1800 ze zm.), a od 17 lipca 2010 roku art. 33 ustawy z dnia 7 maja 2010 roku o wspieraniu

rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych (Dz. U. Nr 106, poz. 675), zmieniony z dniem 16 grudnia 2012 roku, kiedy weszła w życie ustawa z dnia 12 października 2012 roku o zmianie ustawy o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. poz. 1256) (k. 5-7 uzasadnienia k. 147-148).

Przepisy powyższe nakazują wyrażenie zgody na instalowanie na nieruchomości urządzeń telekomunikacyjnych, przeprowadzanie linii kablowych pod, na albo nad nieruchomością oraz umieszczanie tabliczek informacyjnych urządzeniach, a także ich eksploatację i konserwację, jeżeli nie uniemożliwia to racjonalnego korzystania z nieruchomości. Prawidłowo też Sąd Rejonowy ocenił, iż z analizy powyższych regulacji prawnych wynika, że przepisy art. 140 prawa telekomunikacyjnego i art. 33 ustawy o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych nie skutkowały z mocy prawa (art. 56 k.c.) uchyleniem obowiązku zapłaty przez pozwaną czynszu na rzecz powódki, gdyż art. 140 w ust. 2 i ust. 4 Prawa telekomunikacyjnego, a art. 33 w ust. 2 ustawy o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych stanowiły wprost, że warunki korzystania z nieruchomości przez operatora ustala się w umowie, która powinna być zawarta w terminie 30 dni od dnia wystąpienia przez operatora o jej zawarcie. Tymczasem pozwana jako operator na żadnym etapie obowiązywania tych przepisów nie wystąpiła o zmianę zawartej umowy na nieodpłatną, co nie było i nie jest przez nią kwestionowane.

Brak jest zatem podstaw do uznania za zasadny zarzutu naruszenia art. 58 k.c. poprzez brak uznania zapisów dotyczących odpłatnego korzystania z najmowanej części nieruchomości za nieważne (jak należy wnosić z uzasadnienia wniesionej apelacji § 1 tego przepisu), skoro zapisy umowne pomiędzy stronami nie pozostawały w sprzeczności z powołanymi ustawami, których niezastosowanie wynikało z zaniechania przez pozwaną ze zwróceniem się do powódki z wnioskiem o zawarcie umowy nieodpłatnej.

W konsekwencji w ramach zasady swobody umów (art. 353¹ k.c.), należało uznać za wiążące także postanowienia umowy najmu, które przyznawały tylko powódce uprawnienie do rozwiązania tej umowy bez wypowiedzenia lub ze skróconym okresem wypowiedzenia. Z tego względu prawidłowo Sąd Rejonowy uznał, że oświadczenie pozwanej o rozwiązaniu umowy, jako nieumocowane w prawie ani w postanowieniach umownych, nie mogło wywołać zamierzonego przez nią skutku w zakresie rozwiązania umowy najmu.

Sąd odwoławczy pominął załączone do apelacji dowody z dokumentów wskazanych w piśmie procesowym z dnia 16 lutego 2016 roku na zasadzie z art. 381 k.p.c. Zgodnie z tym przepisem sąd drugiej instancji może pominąć nowe fakty i dowody, jeżeli strona mogła je powołać w postępowaniu przed sądem pierwszej instancji, chyba że potrzeba powołania się na nie wynikła później.

W świetle orzecznictwa Sądu Najwyższego w przyjętym systemie apelacji celem postępowania apelacyjnego jest ponowne i wszechstronne zbadanie sprawy pod względem faktycznym i prawnym, przy zachowaniu zasady koncentracji materiału faktycznego i dowodowego przed sądem pierwszej instancji. Dopuszczalność nowego materiału procesowego przed sądem apelacyjnym jest regułą, doznaje ona jednak ograniczenia poprzez unormowanie art. 381 k.p.c. Sąd drugiej instancji jest zobowiązany na wniosek strony materiał ten uzupełnić, jeżeli jest to konieczne do rozstrzygnięcia sprawy, lecz równocześnie jest uprawniony do pominięcia nowych faktów i dowodów zgłoszonych dopiero w postępowaniu apelacyjnym, gdy zachodzą przesłanki określone wymienionym przepisem (zob. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 10 maja 2000 roku, III CKN 797/00, Prok. i Pr.-wkł. 2000, nr 10, poz. 42). Pominięcie nowych faktów jest możliwe jedynie wtedy, gdy strona mogła powołać je przed sądem pierwszej instancji i już wówczas istniała potrzeba powołania się na nie.

W niniejszym postępowaniu strona skarżąca nie wykazała żadnej z przesłanek, które zezwoliłyby Sądowi II instancji na dopuszczenie złożonego w apelacji wniosku dowodowego i przeprowadzenie tego dowodu w postępowaniu apelacyjnym.

W ocenie Sądu odwoławczego nie było żadnych przeszkód, a w każdym razie nie zostały one wskazane, uniemożliwiających złożenie w toku postępowania pierwszoinstancyjnego wniosku dowodowego o dopuszczenie jako dowód w sprawie dokumentów pochodzących z okresu poprzedzającego zawisłość sporu i na okoliczności, które

stanowiły od początku przedmiot tego sporu. Strona skarżąca nie wykazała również, że potrzeba powołania tego wniosku wynikała dopiero na etapie postępowania odwoławczego.

Podkreślenia przy tym wymaga, że Sąd Rejonowy w swoich rozważaniach w świetle obowiązujących w czasie trwania umowy najmu przepisów uwzględnił okoliczność, że powodowa spółdzielnia korzystała z infrastruktury będącej własnością pozwanej przez to, że swoje rozważania przeprowadził w oparciu o założenie, iż ziściła się hipoteza normy prawnej we wskazanych przepisach regulujących dostęp do cudzej nieruchomości celem wykonania infrastruktury telekomunikacyjnej.

Niewątpliwie też, wbrew twierdzeniom apelującej, zwrócenie się przez Sąd odwoławczy do Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów o przesłanie całości akt dotyczących postępowania będącym przedmiotem postępowania celem ich załączenia do akt, spowodowałoby zwłokę rozpoznaniu sprawy przed sądem drugiej instancji.

Dodać należy, że strona, która nie podejmuje inicjatywy dowodowej, nie wykazuje starań o pozyskanie istniejących dowodów, nie może na etapie postępowania odwoławczego domagać się dopuszczenia dowodów, jeśli należyte wykonanie przez nią obowiązków wynikających z art. 6 k.c. i art. 232 k.p.c. pozwalało na zgłoszenie stosownych wniosków dowodowych w postępowaniu pierwszoinstancyjnym.

Mając powyższe na uwadze i nie znajdując podstaw do wzruszenia z urzędu zaskarżonego orzeczenia, Sąd Okręgowy na podstawie art. 385 k.p.c. oddalił apelację.

O kosztach postępowania apelacyjnego Sąd Okręgowy orzekł na podstawie art. 98 k.p.c. i art. 99 k.p.c. w związku z art. 391 § 1 k.p.c. zasądzając od pozwanej na rzecz powódki kwotę 300,00 zł z tytułem zastępstwa procesowego w postępowaniu apelacyjnym zgodnie z § 6 pkt 3 w związku z § 12 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (t.j. Dz. U. z 2013 roku, poz. 490 ze zm.).